

Омелян ВИШНЕВСЬКИЙ, професор Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка

Школа і громада: посилення ролі громадськості в управлінні шкільною освітою як домінуюча складова процесу роздержавлення школи (витяги)

Портал «Освітня політика», 01.06.2015

Про шкільні (опікунські) ради шкіл

« Пошуки дороги до демократії у школі ведуться вже з часів горбачовських реформ, коли Міністерство освіти благословило ідею „самоврядування школи”. Практичним її втіленням мала тоді стати Рада школи, куди б увійшли учителі, учні та батьки у рівних пропорціях ».

« Така «шкільна рада» залишається «кишеньковою» (і такими ж досі є батьківські збори).

« У цій ситуації існує лише один вихід: комплектування шкільних (опікунських) рад з повністю незалежних від школи громадян – не вчителів, не дітей і не батьків, а шанованих, авторитетних представників громади, чи округу, які школа обслуговує. »

« Виходячи, з вітчизняного та зарубіжного досвіду, можемо виділити низку ключових рекомендацій щодо розвитку опікунських рад.

1. Якщо хочемо демократизувати управління у системі освіти, то участь громадськості мусить бути визнана і стати домінуючою складовою процесу її роздержавлення.

2. Однією із форм цієї участі є Опікунські ради при школах, до складу яких громадою обираються люди, які повністю незалежні від адміністрації школи.

3. Права і обов'язки, а також кількість членів Опікунських рад визначаються Статутом шкіл, демократично ухваленим відповідно до законодавства України.

4. У своїй оцінці діяльності школи і окремих учителів Опікунська рада спирається на дані експертизи, яка призначається у разі потреби.

5. Робота опікунських рад регламентується відповідним, ухваленим ними ж документом. Оптимальною частотою їх засідань можна вважати 1-2 рази на місяць.

6. Опікунська рада не повинна бути надто чисельною, бо це знижує почуття обов'язку і відповідальності кожного окремого її члена. Оптимальним можна вважати її членство з 8-10 осіб.

7. Опікунська рада повинна враховувати думку батьків, але уникати їх домінуючого впливу, бо багато хто з них уболіває не за школу, а за комфорт власної дитини, а тому будуть завжди готові до конформізму.

8. Функції експертів для Опікунських рад можуть виконувати методичні структури, або інспекція, яка має бути виведена з підпорядкування МОН України, бо лише в цьому разі її висновки можна вважати об'єктивними.

9. Учителі-практики і педагоги-управлінці повинні залучатися до керівних органів освіти, але найперше до структур вищого рангу. Там потрібні люди, які мають практичний досвід. Здібні вчителі-практики, які виявляють нахил до наукових пошуків, будуть бажаними у методичних центрах. »